

Muistovaelluksen taltiointi yhdistää mennyttä nykyiseen

Aito filmikatkkelma sotien taisteluista ja evakoista matkalla turvaan sodan jaloista avaa kahdeksannesta Evakkovaelluksesta tehdyn dokumentin. Kuvaleikkaus evakkojen kulkueesta 70 vuoden takaa Virolahdella lauantaina 19.7. 2014 järjestettyyn Evakkovaellukseen toimii tehokkaasti. Sitä tehostaa vielä kehotus pysähtyä hetkeksi miettimään, miltä tuntuisi jos kotisi tuhotaan ja sinut ajetaan kotitiseudulta pois pysyvästi.

Evakkovaellus järjestettiin Virolahdelle jo kolmannen kerran ja siihen osallistui helteisenä päivänä noin 500 vaeltajaa. Vaellus oli muistovaellus, sillä tänä vuonna tuli kuluneeksi 70 vuotta toisesta evakkoon lähdöstä. Dokumentissa on mukana monta kohtausta noin kahdeksan kilometrin vaelluksen vaiheista. Avajaisissa eläydyttiin tunnelmiin Pullin talossa Ensossa. Sieltä evakkoon lähtivät, mummut, miniät ja lapset. Karttakuva näyttää tapahtuman todellisen paikan.

Reserviläisten osuus filmissä johdattaa sotatunnelmiin. Sitä tehostaa mustavalkoisuus. Desanttivaara havainnollistuu, kun epäilyttävä henkilö joutuu kenttäoikeuden eteen kuulusteluihin. Oikeus lykkää asian käsittelyä.

Tositarinaa evakkojen tiestä kertoo tallenteessa myös Jouko Hovi. Hän muistelee, miten joutui lähtemään kodistaan Säkkijärvellä vähän yli 11-vuotiaana lauantaina 17.6. Jouko sai ajettavakseen hevosen, jonka mukana oli kolme viikkoa vanha varsa. Hevoskuormaan taikinapyttyyn laitettiin Joukon 4-vuotias veli. Perhe päättyi Perniöön ja sieltä Kemiönsaareen. Sieltä Jouko lähti vielä viimeisten sotalasten joukossa Ruotsiin. Uusi asuinpaikka rakennettiin Vehkalahdelle, josta saatiin maata 1946.

Ihmisten lisäksi sotaan joutuivat hevoset. Hevosten vaiheista tallenteella kertoo Risto Rahkonen, tunnettu hevosmies Virolahdelta. Sotaan osallistui 71 800 hevosta, joista 7 200 kuoli tai katosi. Kuuden tai kahdeksan hevosen valjakot vetivät tykkejä ja olivat samalla helppo maali viholliselle. Huolto oli myös riippuvaista hevosista ja Talvisodassa oli mukava vielä ratsuväkeä. Hevosista kertova osuus on kuvitettu arkistokuvien. Lisäksi nähdään tuoretta kuvaa vaellukseen osallistuneista hevosista.

Avajaisissa ja vaelluksen päätöksessä esiintynyt Erkki Liikanen on luonnollisesti päässyt mukaan dokumenttiin. Sen lopussa Porkkalan Parenteesin edustaja Henrik Sandström toivottaa vaeltajat tervetulleeksi ensi kesänä Siuntioon. Porkkalan Parenteesi järjestää yhdeksännen Evakkovaelluksen 15.8. 2015. Kymmenes vaellus on Urjalassa 2016. Hieno dokumentti päättyy Evakon laulun säveliin: sanoja ei tarvita.

Vaellusvideon on toteuttanut Aki Ruuskanen, jolle työ on jo kolmas vaellusdokumentointi. Akin lisäksi kuvaajina ovat toimineet Eeva Ruuskanen ja Janne Pakkanen. Vaelluksen järjestivät Virolahden Karjala-seura ja Evakkolapset yhteistyössä lukuisten Virolahdella toimivien järjestöjen kanssa.

Vaelluksen dvd:n hinta on 10 euroa. Postikulut ovat 5 euroa. DVD:n voi tilata Virolahdella Karjala-seuran puheenjohtajalta Liisa Hanski, puh. 040 744 75 61 tai liisa.hanski@saunalahti.fi tai Evakkolapset ry:n kautta Anne Kuorsalo 040 524 52 93, anne.kuorsalo@kolumbus.fi